

formában ok... nem egy gu... an még a o... kelles kap... ke R. ég. az... llet kéntője... ó, ezt a kjo... velti, sőseő... minden más... ite-4 t

zerbittebe... en a kö... alá ke-

tási áron... árverésre... kikiáltási

k az in-... agyis 99... vagy az... a. kelt... an jelölt... őtt kezé-... törvény-... ptnéznek... elyezésé-... latni.

vényesék... március

orisz, ... yszéki bír.

YA

prokon, ... rdésre

st. ... T/139-x.2

eni, hogy... an

zletet

(deken) ... zen üzlet-

n képessé... r teljesen... uló alka-... veskedjék.

nd.

veres... Erzsé-... zásá-... st.

oskerekek.

Szerkesztőségi iroda: Nagybecskerek, Zápolya-utca 1-és szám, hová a lap szemléi részét illető minden közlemény intézendő. Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felajánlások intézendők. Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felkísér szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1907.

XXXVI. évfolyam. 65. szám.

Előfizetési árak: Egész évre --- 34 kor. Félévre --- 12. Negyedévre --- 6. Egy hónapra --- 2. - Egyes szám ára 8 Hll. -

Hirdetések a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetés iródkában.

Megjelenik vasár- és ünneppapok kivételével minden nap délután 5 órakor.

Kedd, március 19.

Városi közgyűlés.

Nagybecskerek, március 19.

A tegnapi városi közgyűlést nagyon zajosnak képzelték a helyi érdekű időjósok s így mi sem természetesebb annál, hogy minden simán s egy kis évődéstől eltekintve, amely a regatta-vitát fűszerezte, minden ellentmondástól menten vált határozattá mindaz, amit a tanács, vagy az állandó választmány javasolt. Az egész közgyűlés másfél óráig tartott, pedig egy csomó szerződésnek a meghosszabbításáról, nagyobb-mérvű közezési munkálatokról, fizetés-felemelésekről és jutalmazásokról szólt a tárgysorozat. No de az ilyen „csékélységek” nem szokták izgatni a képviselőtestületet, ha legalább egy irnokot kellett volna választanunk, bizonyára többen is lettek volna s élénkebb is a közgyűlés. No de a békés egyetértés is csak valami.

A közgyűlésről következő tudósításunk számol be:

A törvényhatósági bizottság határozata az 1907. évi költségvetés tárgyában. — Tudomásul szolgált.

Ugyanannak a jövedéki alkalmazottak jutalma tárgyában. — Tudomásul szolgált.

Ugyanannak a városi díjnokok lakbéré tárgyában. — Tudomásul szolgált.

Ugyanannak a filharmónia-egyesület segélye tárgyában. — Tudomásul szolgált.

Ugyanannak a gör. kel. iskolazék faszegélye tárgyában. — A tárgysorozatról levétetett.

Ugyanannak a gör. kel. szerb nőegylet faszegélye tárgyában. — Jávahagyatott.

A közigazgatási bizottság határozata a Toldi Ferenc-utca és környékének vízmentesítése tárgyában. — A vizjogi eljárás megindított. Tudomásul szolgált.

Alispáni rendelet Eisler Mihály meghatalmazása tárgyában, evel kapcsolatban Benkovich Miklós képviselőtestületi tag leköszönése. — Eisler a képviselőtestület meghízta Boróczy Dezsőt. Benkovich Miklós elfoglaltságánál fogva a képviselői állásáról lemond. Tudomásul szolgált.

Azokra a bizottsági tagságokra, melyek lemondása folytán megüresednek, dr. Grandjean József választatik meg. (Eljenzés.)

A kir. tanfelügyelőség átírata az iparos tanonc-iskola és a kereskedő tanonc-iskola segélye tárgyában. — Az iparosiskolai tanítók fizetésének emelésére 800, a kereskedő tanonciskolai tanítókéra 400 koronát engedélyezett a közoktatásügyi miniszter. Tudomásul szolgált.

A regatta-egylet ajánlata területének bérlete tárgyában. — Az állandó választmány a következőket javasolja:

A torontáli korcsolyázó- és csolnakázó-egyletnek az a hely, ahol a csolnakázás ma áll és az attól balra fekvő tennis-pálya területe 15 évre évi 100 korona bér mellett bérbe adassék, azon kikötéssel, hogy az egylet a jelenlegi tornatermet lebontatja, a megmaradt épületet jókarba helyezi s az ugynevezett melegedő helyiséget, valamint az afölött lévő öltözőt a városnak használatra átengedi. A jelenlegi korcsolya-terre vonatkozólag pedig a város rendelkezési jogát fentartja. Az így átengedendő terület alig több 400 négyszög ölnél.

Dr. Hubert szívesen járulna a javaslat-hoz, ha ezzel a park kérdését megoldva látná. Így azonban a 2-ik alternatívát ajánlja elfogadásra.

Dr. Kardos Samu azt szeretné, hogy a sporttelepet népligetté alakítsanak át, ami előnyére válnék az összes társadalmi rétegeknek. Indítványozza, hogy a város egyáltalán ne kössön szerződést az egylettel, hanem létesítsen parkot.

Szalay József az állandó választmány véleményéhez csatlakozik, mert így megmarad a sportegylet is és sétány is lesz.

Szávits Sándor hivatkozik arra, hogy a regatta egyletnek sokat köszön a forgalom, mert ismételtelen rendezett ünnepeket, melyeken nagyszámmal vettek részt idegenek is. A hygienikus szempontoktól eltekintve, ezért is ajánlja az áll. vál. javaslatát elfogadásra.

Kardos zárszava után a közgyűlés tulnyomó többséggel az áll. vál. javaslatát fogadja el.

A városi tanács javaslata a vadászati jog bérbeadása tárgyában. — A legmagasabb ajánlatot Weiserschan Fülöp tette 1109 koronával, elfogadtatik.

Ugyanannak usztavai csolnak átviteli jog bérbeadása tárgyában. — Az eddigi bérlettel további 3 évre meghosszabbították.

Ugyanannak a f. évi közezési munkálatok fogantatása tárgyában. — A közezési program a következő: 1. A szükséges javításokat teljesítik 2000 koronáért. 2. A melencei-tát közezik a hovádtastanyáig 6000 koronáért. 3. A tomaseváci-utat a sorompótól a Gyártelep állomásig 24000 korona. Minthogy azonban a közezési púntárnak csak 14—16.000 korona áll évre te rendelkezésére, ez utóbbi összeg 4 részletben fizetendő. A közgyűlés ily értelemben határoz.

Ugyanannak a mélyútak furására vonatkozó ajánlatok tárgyában. — Seidl Gyula ajánlata elfogadtatik.

A városi tanács javaslata a városi cse-repező és bádogos munkálatokra vonatkozó ajánlatok tárgyában. — A szerződés Valik István-nal és Tréf Józseffel megkötendő.

Ugyanannak Feimer Péterrel kötött és lejárt szerződés meghosszabbítása tárgyában. — Három évre meghosszabbították.

Ugyanannak Szabó Albert kérvénye a melencei sorompónál fekvő háztölkéből felhasznált terület megváltása, esetleg a vízlevezetés felhagyása tárgyában. — Miután a város 52 év óta háborítatlanul tényleg birtokolja, kérésével elutasították.

Ugyanannak a villaművi alkalmazottak jutalma tárgyában. — A villamű-bizottság, mint említettük, az alkalmazottaknak 600 korona jutalmat szavazott meg, melyet a tegnapi közgyűlés jóváhagyott.

Ugyanannak a D. M. K. E. segélye tárgyában. — A közgyűlés egyhangulag kimondja, hogy 4 darab részjegyet jegyez 100 koronájával.

Ugyanannak Georgievits Manfréd és Pechmann Gyula illetősége tárgyában. — Az előbbi kérelmének igen, az utóbbinak nem adatik hely.

Ugyanannak öz. Radvaner Ignácén, szül. Neumann Josefa illetősége tárgyában. — Elutasították.

Ugyanannak Kohn Ilona illetősége tárgyában. — Elutasították.

Ugyanannak Gardinovacska Kuzma és 14 városi közezési tisztó társának fizetésemelése iránti kérelme tárgyában. — Egy korona 40 fillérről 1 korona 60 ra emeltetik a napszám.

Hivatalos jelentés a január és február havi pénztárvizsgálatról. — Rendben találtatott, tudomásul szolgált.

Ugyanannak az összes városi épületek

A „TORONTÁL” tárcája.

Egy évi kulturmunka.

— A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület évi jelentése. —

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület igazgatósága egy évi munkásságáról az egyesület vasárnapi közgyűlésén a következő jelentésben számolt be:

Amidőn esztendőnként a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület igazgatósága a tisztelt közgyűlés elé áll, hogy számot adjon lefoiyt évi munkásságáról, sajnos, már évek óta a közviszonyok szomorú és nyomasztó voltak az ecsetelésével vezet be jelentését.

Teszi pedig ezt azért, mert közállapotaink súlyos volta minden munkásságra s így a kulturális munkára is fojtólag nehezedik és a nehéz közviszonyok közepette olyan nagyszabású eredményeket, amilyeneket szívünk kívánna s akaratunk kivívni szeretne, nem lehet fölmutatni.

Nem vigasz az, hogy sokkal hatalmasabb és sokkalta nagyobb anyagi erővel rendelkező testületek sem tudnak ilyen nagy eredményeket fölmutatni, hanem csak biztathatjuk magunkat ezzel, hogy a mi szerény egyesületünk további munkásságában ne lankadjon s egyuttal a magunk részére örvendetes ténynek rögzíthetjük meg a mi munkásságunknak eredményeit. Önmagukban talán nem nagyok ezek az eredmények, de a mi szűkösi anyagi viszonyainkhoz arányitva, joggal mondhatjuk, hogy kötelességeinket, amennyire rajtunk mult, teljesítettük.

Ha közviszonyaink súlyos volta nem is tette lehetővé a nagy eredményeket, de igyekezetünket nem bénította meg, rugékonyságunkat nem er-

nyesztette el, hanem mondhatni, fokozottabb erővel törekedtünk a magyar nemzeti közművelődést szolgálni. És ez a törekvésünk, amint már előbb említettük, nem maradt minden siker nélkül. Egy-egy morzsa, de mégis eredmény.

A teljesített kötelesség nyugalmával és öntudatával annál is inkább kiemelhetjük ezt, mert egyesületünknek különösen nehéz munkája van. Egyesületünknek ugyanis két irányú munkát kell végeznie: az anyagi erőgyűjtést és a kulturális feladatok teljesítését.

Azt hisszük, nem szükséges bővebben magyarázni, hogy a mi győnge anyagi erőink mellett az erőgyűjtés munkáját jelenleg szinte fője kell helyeznünk a tulajdonképpeni kulturális feladatoknak, mert hiszen közismeretű igazság, hogy anyagi erő nélkül semmiféle munkát sikeresen elvégezni, semmiféle küzdelmet győzelmesen megvívni nem lehet.

Ezt a tételt tovább részletesen felsorolandó munkásságunk is meg fogja erősíteni, mert az anyagi erőgyűjtésre való törekvésünknek eredménye az, hogy egyesületünk kulturális munkásságát szélesebb körben, hatékonyabban folytathatta.

Tavaly kezdtük meg az anyagi erőgyűjtésre való különös törekvésünket s ennek a jegyében folyt elmúlt évi munkásságunk is és erre kell igyekeznünk a jövőben is, minél fokozottabb mértékben.

A taggyűjtés a Dmke megalakulása óta nem jár kellő eredménnyel s miután ezen a réven az anyagi erősödést, jövedelmünk szaporítását ezuttal sem remélhetjük, bár azért ez irányban is elkövettünk minden lehetőt, az idén is más módokról kellett gondoskodnunk, hogy jövedelmünket gyarapítsuk.

Az idén is, úgy mint tavaly, a vármegyei községeit igyekeztünk megnyerni egyesületünk támogatónak a sorába, illetőleg a már bennün-

ket támogató községek számát szaporítani. Csekély husz korona évi hozzájárulás az, amit a községtől kértünk. Ez az összeg nem képez egyik község háztartásában sem olyan terhet vagy teherszaporulatot, amelyet ne bírna el, annál is inkább, mert egyesületünk kulturális tevékenységével viszontszolgálatot nyújt bármikor az egyes községeknek s így a községek ezt a csekély évi hozzájárulást saját maguk javára hasznosíthatják.

És örömmel jelenthetjük, hogy ez irányban folytatott fáradozásunk nem maradt meddő. Nemcsak a tavaly támogató községek szavazták meg az évi hozzájárulást, de több új községet is megnyertünk magunknak. A mult év december végéig a vármegyei községei közül 61 község biztosított egyesületünknek évi támogatást, számosan több évre, s e községek közt több olyan is van, amelynek polgárai idegenajkuak.

Nem mulaszthatjuk el az idén sem, hogy itt külön köszönetünk és meleg hálánt kifejezésével föl ne soroljuk azokat a lelkes, derék községeket, amelyeknek érdemes képviselőtestületei egyesületünknek évi támogatást szavaztak meg.

Ezek a községek pedig a következők: Antalfalva, Perlasz, Szerb-Padé, Franzfeld, Mokrin, Szanád, Crepaja, Györgyháza, Pészak, Istvánvölgy, Törökbecse, Románpetre, Német-écska, Kükékháza, Ivánda, Tógyér, Szőregh, Karlova, Nskófalva, Homolic, Magyar-Ceruya, Melence, Rudofagnad, Gyér, Nagytószeg, Szerbittebe, Törökkanizsa, Nagygáj, Bárányos, Rávaujfalu, Dinyás, Horvátneuzina, Nagymargitta, Bánlak, Ürményháza, Dolova, Egres, Sztracsova, Magyarszantmihály, Mollifalva, Horvátkécsa, Fény, Torontál-szécsány, Tóba, Szerbaradé, Románcsca, Nagyteremia, Csóka, Számos, Bocsar, Módos, Baránda, Hertelendyfalva, Szerbkoresztur, Torontál-Topolya, Nagybiács, Zsombolya, Farkasd és Kiszombor. A lefolyt évben a vármegyei községei 1110

ben szükséges kéményseprési munkákról. — A képviselőtestület által Hirsch ajánlata elfogadtatott. Ugyanannak egy 12 tagú árvisz vizsgáló bizottság megválasztása tárgyában. — Smiedt Péter, dr. Pollák Győző, dr. Mayer Károly, dr. Végh Lajos, Steyer István, Kozlovicsi Nikola, Mayer Aurél, Gligorievics Józsa, Puts Frigyes, Oldal Antal, Benkovich Mihály és Weiterschan Fülöp megválasztották.

Polgármester előterjesztése a Plank-kert kibővítése céljából kötetlen adásvételi szerződés tárgyában. — A polgármester megbizatik, hogy a szerződést Mayer Auréllal kösse meg.

A jegyzői nyugdíjintézet Ulése.

— március 19.

A vármegyei jegyzői nyugdíjintézet választmánya tegnap délelőtt 10 órakor a vármegyeházán ülést tartott Jankó Ágoston alispán elnöklésével, melyen jelen voltak: dr. Billitz Béla, Forster Imre, Fohsz György, Hollstein Ede, Jankovics Szilárd, Keresztes Aladár, Meng József, dr. Pollák Győző, Sepsey Mihály, Végh Károly, Vihely Géza és Rigó István előadó.

Az ülésen a következő tárgyakat intézték el:

Kalmusz Pál németcsernyai jegyző kérvénye helyettes segédjegyzői évi beszámítása iránt. — Kérelmének helyt adnak.

Szántó Ede nyugdíj ügye. — 1020 koronával nyugdíjazták.

Az elnökségnek a módosított nyugdíjszabályok végrehajtása tárgyában kelt előterjesztése. — Elfogadják.

Dimtrievics Pál kérvénye október 1-től az 1881. évi január hó 1-ig eltöltött évi beszámítása iránt. — Elutasítják.

Mesterovits Pál nyugdíjügye ügyében 21. jnyv. 24553/1906. szám alatt hozott határozat módosítása. — 50 koronát leírnak.

Popovits Simon segédjegyző kérvénye irnoki minőségben eltöltött évi beszámítása iránt. — Elutasítják.

Bérczy Kálmán 50 korona bírság ügye. — Alispánt a bírság leírása végett megkeresik.

Meiszner József szarcsai segédjegyző kérvénye nyugdíjügye megállapítása iránt. — Kérelmének helyt adnak.

Mészáros József torontálvásárhelyi segédjegyző kérvénye helyettesi minőségben eltöltött évi beszámítása iránt. Kérelmének helyt adnak.

Milefics Dusan kérvénye nyugdíjügye megállapítása iránt. — Megállapítják.

Thurinszky Milivoj kérvénye segédjegyzői minőségben eltöltött évi beszámítása iránt. — Kérelmének helyt adatik.

Fászel György segédjegyző kérvénye hason ügyben. — Kérésének helyt adatik.

Özv. Guttenkunst Ferencné kérvénye nyugdíj és gyermekei nevelési járuléka iránt. — Özv. nyugdíját 680 kor., a nevelési járulékot 400 koronában megállapítják.

Halbherr Antal kisoroszi segédjegyzőnek

koronával szaporították jövedelmüket, a tavalyi 870 koronával szemben, de remény van arra, hogy ez a jövedelem a jövőben még emelkedni fog.

Külön köszönetünket kell itt tolmácsolnunk Karcag városának, amely, mint minden évben, az idén is száz koronával támogatta egyesületünket.

A községek támogatása mellett törekedtünk meggyerni a vármegyében működő pénzintézetek támogatását is. Bár ez jóval csekélyebb eredménnyel járt, azonban kiállításunk van arra, hogy a jövő esztendőben ezen a réven is számottevő összeggel szaporíthatjuk jövedelmünket. Az idén kisebb-nagyobb adományokat nyertünk: a nagybecskereki takarékpénztártól, a torontál-megyei hitelbanktól, (amely különösen szép adománnyal: 100 koronával támogatta az egyesületet), a nagybecskereki közgazdasági banktól, a párdányi takarékpénztártól, a franzfeldi községi takarékpénztártól, az antalfalvi járási takarékpénztártól és a valkányvidéki takarékpénztártól, amely pénzintézeteknek jelentőségükben is hálás köszönetünket kell kifejezni.

Jövedelmük szaporításáról és anyagi erőnk gyarapításáról szólva, azt hisszük, hogy itt kifejezhetjük abbéli reményünket, hogy Torontál-vármegye törvényhatóságának segítségével egyesületünk anyagi helyzetét olyan alapra helyezhetjük, amely támpontot nyújt arra, hogy kulturális működésünket nagyobb szabású módon szélesebb mederben folytathatjuk. Egyesületünk ugyanis lépéseket tesz az iránt, hogy a vármegye törvényhatóságától megszavazott fél-százalékos gazdasági és kulturális pótdoból évenként tetemesebb összeget juttasson a vármegye egyesületének, mely összeg azután módot nyújthat arra, hogy működésünket nagyobb arányokban kibővíthessük.

(Folyt. köv.)

nyugdíjjáruléka ügyében kelt előterjesztése. — Kérelmének helyt adatik.

Adám Sándor és társai kérvénye az eddig be nem számított szolgálati idő beszámíthatására adandó határidő megállapítása iránt. — Elutasítatnak.

Dolga Lajos kérvénye nyugdíjazás iránt. — 840 koronával nyugdíjazták.

Özv. Andrassy Zsigmondné nyugdíját 400 koronában megállapítják.

Kovacev Miklóst 2000 koronával nyugdíjazták.

Özv. Duleszko Sándorné nyugdíját 290 kor. megállapítják.

Baloghy Imre oppovai segédjegyzőt beszámítást kéri kérvényével elutasítják.

Korossy Kálmánének a férje által befizetett 254 kor. 80 fillért visszafizetik.

Predragovics Kristóf befizetett alapfokjének visszafizetése iránti kérelmével elutasítják.

Szarafolyan Dezsőt fölveszik a nyugdíjintézet kötelekébe.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

A Torontál-vármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége nyitva minden nap délután 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapon délután 2 órától este 10 óráig.

Március 20. Torontáli orvos-egylet közgyűlése. Április 8. Közigazgatási bizottsági ülés.

— Március 15. A vármegye minden vidéken szintén lelkesen megünnepezték március idusát. Az egyes ünnepélyekről a következő tudósítást kaptuk:

Felsőmuzslyán a gazdakör helyiségében tartották meg március 15. ének ünnepét, amelyen nagy közönség vett részt, köztük dr. Várady Imre és dr. Kardos Samu orsz. képviselők. Harmad, fehér ünnepelőbe öltözött parasztleány nyitotta meg az ünnepséget a himnusz éneklésével. Az ének után Benedek Zoltán községi jegyző ismertette határos beszédében március idusának történetét és jelentőségét. Azután Baráth János szavalta el nagy lelkesedéssel a Talpra magyart. Utána egy szép parasztleány, Juhász Tapasztó Katalin, Ilyés Bálint „Szabadság” című költeményét szavalta nagy hatással. Most megint a lányok énekkara következett szébbnél-szebb magyar dalok előadásával, melyek végetértél Sipos József lépett a dobogóra és zajos, igazán megérdemelt tetszés mellett szavalta el a „Március 15.” című költeményt. A Szózat éneklésével véget ért a hivatalos program. Bájjos jelenet volt dr. Várady Imre két kis leánykájának Bubusnak és Mancinak programon kívüli kedves szavalata, amely természetesen nagy hatást keltett. Végül dr. Várady Imre orsz. képviselő mondott néhány buzdító szót.

Basahidon, az ottani iskolában szintén lelkes ünnepeltek március 15. énekét. Az ünnepély a következő műsorral folyt le: 1. Alkalmi beszéd, mondta Humay Antal tanító. 2. Himnusz, énekelte az ifjuság. 3. Talpra magyar, szavalta Kuhn László. Honfi dala, szavalta Miltényi Jolán. 4. Talpra magyar, énekelte az ifjuság. 5. Magyar huszárok, szavalta Kasztory Ferenc. Dal a hazáról, szavalta Krausz Mariska. 6. Főti dal, énekelte a tanulók kara. Huszárok, szavalta Kasztory Rudolf. Van-e mostan olyan legény? szavalta Martin János. 7. Szittya vitézek, énekelte az ifjuság. Jó honfiak, hűleányok legyetek, szavalta Matheász Anna. Nemzeti zászló, szavalta Hanel Ferenc. 8. Toborzó, énekelte az ifjuság. Csata dal, szavalta Miltényi Sándor. Haza és király, szavalta Weisz Anna. 9. Háboruba mennék a huszárok, énekelte a tanulók kara. Glan Katica szavalta Vándor dalát. 10. Tudjátok-e mitől terem... énekelte az énekkar. 11. Előre... szavalta Krausz Gizella. Az ünnepély végén Szávicz Szilárd községi jegyző és iskolaszéki elnök úgy az iskolaszék, mint az összes jelen voltak nevében meleg elismerését fejezte ki az ünnepély sikere fölött.

Istvánvölgyről jelentik: Zaránd József segédjegyző hazafias ügybuzgalmának köszönhető, hogy németajku, de minden ízében magyarérelmű községünk közterén, szabad ég alatt egy mindenképen nagyszerű és meghatározó ünnepélyvel emlékeztünk meg 1848. március idusáról. Mula-zást követünk el, ha Honszl és Hanzmann tanító urak neveit nem említenők, amennyiben kitűnően begyakorolt dalárdájuk élén hazafias dalok éneklésével nagyban hozzájárultak a magasztos ünnepély emeléséhez.

— Balácsi József ünnepése. A nagybecskereki főgimnázium tágas tornacsarnoka talán még sohasem fogadott be oly szép és nagy számú közönséget, mint a tegnapi hangversenyen, melyet

a főgimnázium köztisztelőnek örvendő igazgatója, Balácsi József tiszteletére névünnepe alkalmából rendeztek. A nemzeti színtől lobogókkal feldíszített teremben már 4 óra előtt gyülekezett a közönség, úgyhogy a későbbben érkezőknek már alig jutott hely. A hangversenyt Kersch Ferencnek egy határos kórusával nyitották meg, mely után Kafka Győző két szépen játszott hegedűszámért kapott tapsot. A zongorakíséretet Kiss Gyula látta el ügyesen. Lasztovicsza Sándor egy jóízű szavalattal keltett zajos derűtséget. A kifogástalan kíséretet Sárffy Aladár illetti a dícséret. Miután a főgimnáziumi zenekar nagy hatással eljátszotta Strauss bécsi keringőjét, Krumenacker Károly lépett a dobogóra és az ifjuság nevében szép szavakkal köszöntötte fel az intézet szeretett igazgatóját. A halgatóság zajos tetszésnyilvánításával csatlakozott az ifjuszonok szerencsekívánataihoz. Ezután Kafka Győző és Knopf Sándor eljátszották Berio: hegedű-kettősét. A széptehetségű fiatalemberek jól megérdemelt tapsot kaptak precíz játékukért. Végül Vugrincsic Kálmán lendülettel szavalta el „A vén cigány” című melodramát. Balácsi igazgató nagy tetszéssel fogadott beszédében köszönte meg az ifjuság ragaszkodását, ugyancsak a nagy közönség érdeklődését. Különösen köszönetet mond Barany Béla főgimn. tanárnak, ki lelkes szeretettel vezeti az ifjuság ének- és zenekarát. A halgatóság lelkesen megéljenzte az ünnepeltnek szívhöz szóló szavait. A sikertelt ünnepélyt Millöcker indulója fejezte be.

Balácsi igazgató mai névünnepe alkalmából ebédet adott, melyen résztvettek Tóth István pénzügyigazgató, Hadfy Döme kir. közjegyző, Magyar Pál pápai kamarás, dr. Várady Imre orsz. képviselő, Holz Ferenc esperes, Bielek Antal tb. m. főjegyző, dr. Perisics Zoltán polgármester, Reiter Oszkár rendőrkapitány, Puts Frigyes nyug. őrnagy, dr. Brájer Lajos szerkesztő, Szross Béla v. főjegyző, dr. Fialowski Béla törvényszéki orvos, dr. Haidegger Lajos kórházi igazgató, Beller István megyei alügyész, Haró Ödön főgimnáziumi tanár, Heller Ferenc kékki plébános, Hegedüs Dezső lázárföldi plébános, Wagner Nándor eleméri plébános, Szerdahelyi Károly gyógyszerész, Edelmann Oitó főgimnáziumi tanár, Engel Ferenc hitoktató, Wittwar Miklós kórházi lelkész, dr. Bretschneider ügyvéd, Barany Béla Lendvai Márton, Faras Ignác, Kovács Endre, Csintalan Pál, Kozma Gyula, Vajda Lajos főgimnáziumi tanárok.

— Ünnepelt főszolgabíró. Bánlakról írják lapunknak: Lelkes ovációban részesítették a baulaki járásbeli jegyzők és közönség f. hó 18-án, névünnepe alkalmából dr. Kropf Sándor járási főszolgabíró. A járás jegyzői és segédjegyzői, számos előjáró és magánosok már d. e. 10 órakor gyűltek össze a kaszinó helyiségében, hol rövid tanácskozás után egyhangulag dr. Baar Jenő tb. főszolgabíró kérték fel érzelmeik tolmácsolására, aki azt készséggel el is fogadta. Pontban 11 órakor dr. Baar tb. főszolgabíró vezetése alatt megjelentek az üdvözöltek dr. Kropf lakásán, ahol a járási tisztviselők, a járásbeli jegyzők és segédjegyzők, az előjárók és nagyközönség nevében szép beszédben üdvözölte dr. Kropfot. A tartalmas beszédet lelkes eljenzés kísérte, melynek csillapultával az ünnepelt meghatóttan válaszolt. Jól esik látanom, — ugymond — hogy önök, akik dolgos munkatársaim, kiszakítottak magukat a lenyűgöző munkahalmazból, hogy — mint szónokuk mondta — ragaszkodásuknak és szeretetüknek kifejezést adjanak. Erre a szeretetre uraim büszke vagyok. Büszke vagyok pedig két okból, mert látom, hogy köztisztviselői működésem, a közjó megeremtése és a közérdek megóvását célzó tetteim és intézkedéseim helyesnek bizonyultak és másodszor, mert minden tekintetben pártatlan állásfoglalásom és közigazgatási intencióim meggyőzték önöket arról, hogy a nép jólétének előmozdítása a jogos magán- és közérdek megóvása és a suljos viszonyok enyhítése mindenkor szívemen fokszik s mindenha öntudatos kötelességemet képezi. Beszédét ezzel végezte: Legyenek uraim mag-

A közönséges csukamájolaj

oly undorító szagu és izü, oly nehezen emészthető, hogy a gyermekek és érzékeny betegek részére sokszor szöba sem hozható, de az az óriási táp- és gyögyerő, melyet a csukamájolaj bebizonyult tartalmaz, ma már mindenki-nek hozzáférhető, mert a Scott-féle Emulsio formájában a csukamájolaj teljesen meg van szabadítva undorító tulajdonságaitól. A Scott-féle Emulsio feltétlenül jó izü, könnyen emészthető és háromszor oly határos, mint a közönséges csukamájolaj. A Scott-féle Emulsio sohasem okozza a legcsekélyebb zavart sem és állandóan, szemlátomást a legkedvezőbb befolyást gyakorolja a szervezetre.

A Scott-féle Emulsio valódiságának jele a »hátán nagy csuka halat vivő halászt védjegy.

(1-3934)

SCOTT-féle EMULSIÓ

minden gyógyszerertárban kapható.

Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 f.

győződve, hogy a legjobb akarójukat s igaz barátjukat üdvözölték önk ma, aki az önk munkásságukat érdemükhez képest méltányolja s aki önkben a nehéz munkával szerzett közbecsülést érdemlő s tisztelőre méltó munkatársat látja. Legyenek Önök továbbra is kitartók a munkában, lobogtassák fenn az zászlót, amelyre a munka, a hazaszeretet és kötelességtudás van ragyogó betűvel felírva s legyenek meggyőződve, hogy bennem mindenkor igaz vezetőjüket, jogos kérelmeik és panaszai türelmes meghallgatóját és szíves teljesítőjét fogják találni. Megjelenésükért fogadják őszinte köszönetemet. A beszédet lelkesen megjelenezték, majd dr. Kropf az üdvözlőket gazdag villasreggelin látta.

— **A gyermeknap.** A gyermekvédő liga nagybecskereki fiókja feltéri azokat a kereskedőket és iparosokat, akik meg akarják tartani a gyermeknapot, az erre vonatkozó plakátokért forduljanak Szilágyi Albert vármegyei aljegyzőhöz.

— **József napja.** József napja egyike a legnevezetesebb névnapoknak s a régi magyar társaséletben valóságos általános ünnepet képezett, aminek legfőbb magyarázata az, hogy a József név rendkívül népszerű lévén az országban, rengeteg sok ember hallgatott Szent József nevére. Ez a népszerűsége ma sem csappant s így József napja most is mozgalmas napot jelent mindenütt s így náunk is, ahol szintén sok tisztelője van Mária férjének. A nagybecskereki József vendégszerető háza hangosak is voltak a jóbarátok és ismerősök ovációjától és szívesen üdvözölte és ünnepelte őket mindenki. Az ünnepelték között volt Balácsi József, dr. Grandjean József, akiket a kultúregyesület Knyaskó Lajos vezetésével küldöttsegítség is üdvözölt, továbbá Franz József László, ifj. Makk József törvényszéki bíró, Harzer és Burget tanárok, Szalay lelkész, Kellner József, Krumenacker József, Halmos József városi tanácsos, Zachariás nyug. városi tanácsos, Müller nyug. telekkönyvvezető, Váradny nyug. fogházigazgató, Sándor József stb., akik közül azok, akik itthon voltak, vendégszerető házukban mind szívesen fogadták az üdvözlőket, a távollevők pedig irásban kapták a gratulációkat.

— **Gyászrovat.** A tegnap elhunyt Wekerle Pál nyug. gaádi körjegyző haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Özveggye Wekerle Pálné szül. Laboda Szidónia úgy a maga, mint alulírott gyermekei és számos rokonság nevében mélyen szomorodott szívvel jelenti felejtethetetlen jó férjének, a legjobb apának s legkötelességtudóbb tulbuzgó köztisztviselőnek Wekerle Pál, nyugalmazott gaádi körjegyzőnek folyó évi március hó 17-én, reggel 7 órakor, hosszas szenvedés után, életének 60-ik évében történt gyászos elhunytát. Az Istenben boldogult hűt teteme folyó hó 19-én, délelőtt 10^{1/2} órakor fog a gyászházban (Erzsébetváros, Holló-utca 32. sz. alatt) a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és a józsefvárosi sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise-áldozat folyó évi április hó 9-én, délelőtt 9 órakor fog a józsefvárosi róm. kath. templomban az egék Urának bemutatni. Legyen áldott emléke és csendes pihenése! Wekerle Nándor tb. főbíró, Wekerle Lujza férj. rákóczi Parcesetich Istvánné mint gyermekei, Wekerle László kir. tanácsos, tanfelügyelő, mint bátyja, Wekerle Nándorné szül. Fendler Irén mint menyje, rákóczi Parcesetich István rudnai körjegyző, mint veje.

Hammerl Miklós nagybecskereki posta- és táviró segédellenőr 47 éves korában Nagybecskereken meghalt.

Mint részvételt vesszük a hirt, Jánossy Julcsa 70 éves korában Alibunárott meghalt. Az elhunyt köztisztviselőben állott matrónában Radonits Gyula alibunári főszolgabíró nagynénjét gyászolja.

— **Műkedvelői előadás.** Törökbecséről írják: Vasárnap este tartotta meg Törökbecsén a törökbecsei szerb négyzet a szokásos műkedvelői előadását. Az est sikere teljes volt s megjelent az estélyen a magyar intelligencia is. A színre került darab szereplőinek a közönség osztatlan elismeréssel adózott. Az előadás után reggelig tartó tánc következett. Egészséges irány látszott a rendezésnél, minden irányban figyelem, tapintat volt tapasztalható s nem történt semmi olyasmi, ami a szerb és magyar közönség közt a békés, kedélyes hangulatot megzavarta vagy érintette volna.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, március 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma délelőtt tartotta a husvétii szünet előtt utolsó ülését.

Napirend előtt Héderváry Lehel beterjesztette a mentelmi bizottság jelen-

tését Lengyel Zoltán multkori ügyéről, amely tudomásul szolgált.

Azután harmadszori olvasásban megszavazták az állami tanítók illetményeinek szabályozásáról szóló törvényjavaslatot.

Majd áttértek az ügyvédi rendtartás módosítására vonatkozó törvényjavaslat tárgyalására.

Szivák Imre az ügyvédi nyugdíj és a jogi oktatás reformja érdekében beszélt. A javaslatot elfogadja.

Günther Antal igazságügyminiszter kijelentette, hogy ő róla, mint régi ügyvéd-ről föltételezhetik, hogy szíven viseli az ügyvédek érdekeit. Kéri a javaslat elfogadását.

Több felszólaló nem volt s a Ház a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadja.

Most mentelmi ügyek következtek s több képviselő mentelmi jogát felfüggesztik.

A kérvények tárgyalása során a Rákóczi-hamvaira vonatkozó most már tárgytalan kérvényeknél Nagy Emil határozati javaslatot nyújt be, hogy Rákóczinak Kassán kívül Budapesten is állítsák emléket.

Zachariás János a kérvényi bizottság nevében pártolja Nagy Emil határozati javaslatát.

A Ház elfogadja a határozati javaslatot.

Az ülés végén egy kis csele-paté letkezett. Lengyel Zoltán ugyanis azt kiáltotta közbe, hogy a Ház nem határozatképes.

Kiáltások: Még ő beszél aki két hónapja nem volt a Házban.

Elnök: Kívánja a képviselők megszámolását?

Lengyel: Igen.

Az elnök megolvastatja s miután kiderül, hogy a Ház határozatképes, letárgyalják a hátralevő kérvényeket.

Ezzel az ülés véget ért. A legközelebbi ülés április 4-én lesz.

A király balesete.

Budapest, március 19. (A „Torontál” ered. távirata.) Bécsből sürgönyzik: Ma délelőtt 10 órakor, mikor a király kocsin a földrajzi muzeumba hajtatott, a kocsis el fogott lovak elestek. A kocsis erősen megrázkódott, azonban nem borult föl. A király és Paar gróf főhadsegéd kiszálltak a kocsiból s megvárták, míg a lovakat fölláttották, azután a felség folytatta útját.

A trónörökös berlini útja.

Budapest, március 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Neue Freie Presse berlini levelezője Ferenc Ferdinánd trónörökös nagy feltűnést keltő berlini útjára vonatkozólag hiteles forrásból konstatálja, hogy a trónörökös tényleg megbeszéléseket folytatott Vilmos német császárral. A látogatás céljáról természetesen a legkülönbözőbb híresztelések keringenek. Az egyik szerint a trónörökös nagyfontosságú politikai misszióval jött Vilmos császárhoz, más hírek szerint pedig a trónörökös látogatásának privát alapja van.

A kiegyezési tárgyalások.

Budapest, március 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma délelőtt 11 órakor a magyar és osztrák kormány szakminiszterei Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklésével folytatták a kiegyezési tárgyalásokat. Két órakor a tanácskozást félbeszakították, mert Wekerlénél ebéd volt. Deután tovább tanácskoztak a miniszterek.

Az angol és spanyol király találkozása.

Budapest, március 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Madridból sürgönyzik: Hivatalosan megerősítik, hogy Eduárd angol és Alfonz spanyol király Kartagenában találkozni fognak egymással. A találkozásnak, amely e hónap végén lesz, a spanyol lapok szerint politikai jelentősége van.

Határidő-üzlet.

Budapest, március 19. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1907.)	15.06	—
Buza (okt. 1907.)	15.70	—
Rozs (áprilisra 1907.)	13.26	—
Zab (áprilisra 1907.)	15.32	—
Tengeri (májusra 1907.)	10.44	—

Nyiltér.*

Csikós - és „Henneberg”-
Kockás - selyem 60 kr.-tól
Moire - feljebb, bérmentve és
Armüre - vámmentesen. Minta
postafordultával.

Selyem

Megrendelések bármely nyelven intézendők:

an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.
(75/5-7.2)

* Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Az écskai uradalomnál

eladó

130 darab 4 hónapos malac,

300 „ 3 „ „

Megtekinthetők (281-33)

= Mária-Lujza pusztán. =

Érdeklődik

MŰTRÁGYA

iránt?

Ugy forduljon

Lederer Józsefhez Nagybecskereken,

ahol minden szakba vágó kérdésre

ingyen

kap pontos felvilágosítást.

ad T/139-x.3

Szőlőoltványokat
a leg-nemesebb

Csemege fajokban szállít, fajtisztaságért jótállva, legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti (10-22.18)

első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES, Medgyes**
(Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni.

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett ismerős levelek, emellett minden szőlőbirtokos megrendelésének megfizetése előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint irásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Szabad kézből

eladó

a melenei-utca 437. számú

— ház —

igen kedvező fizetési fel-

— — — tételek mellett. — — —

Tulajdonos:

Nagybecskereki takarékpénztár.

(86-x.11)

Árlejtési hirdetmény.

Óbessenyő község előjárósága ezen-
nel közhirrre teszi, hogy a község

két ártézi kutat

szándékozik furatni. Felhivatnak mindazok,
kik ezen munkálatait elvállalni szándéko-
znak, hogy írásbeli ajánlataikat alulírott
előjáróságnál 1907. évi március hó végéig
nyujsák be.

Az ajánlat úgy mélységfúrásra, min-
vismennyiség biztosításra adandó be.

Feltételek a község házában megludhatók.

Óbessenyő, 1907. március hó 16-án.

Lászlóffy János, Csokány Lukács,
jegyző. (293-2.1) bíró.

Weinberger K.

cipő nagyraktára

Nagybecskerek (Hunyady-utca 23).

A tavaszi időnyre ép most érke-
tek meg a legutolsó újdonságok

férfi és női cipőkben.

Gyermekcipőkben különösen nagy
választék.

Érzékeny lábúknak különösen
ajánlom

amerikai cipőimet.

Mérték utáni meg-
rendelések

gyorsan

eszközöltetnek.

239-50.7

INGYEN

adok a március 1-i Magyar veres
kereszt, Budapesti Bazilika és Erzsé-
bet szanatorium-sorsjegyek huzásá-
ról bárkinek felvilágosítást.

LEDERER JÓZSEF

bank- és bizományi üzlete, Nagybecskerek,
a szerb-templom mellett.

T/1-x.3

63. b. v. szám. 1907.

291-1.1

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881.
évi LX. t-c 1902. §-a értelmében ezen-
nel közhirrre teszi, hogy a törökbecsei tek.
kir. járásbíró V. 47/1. 1907. számú
végzése által Berbakov Stéva Szászín
karlovai lakos végrehajtató javára Beslin
Milos Vitin karlovai lakos ellen 5000 kor.
tőke, ennek 1907. évi január hó 1. nap-
jától számítandó 6% kamatai s eddig
összesen 170 kor. 80 fillér perköltség
erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás
alkalmával bíróságilag lefoglalt és 2000 kor-
nára becsült Clayton és Schuttleworth-féle
7748. számú gőzmozgony felerészéből álló
ingóságok nyilvános árverés útján el-
adatnak.

Mely árverésnek a V. 47/2. 1907. sz.
kiküldést rendelő végzés folytán a hely-
színén, vagyis Aracson, Jockovits Nóva
tanyáján leendő eszközzésére 1907. évi
április hó 5-ik napjának d. u. 2 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szán-
dezők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak
meg, hogy az érintett ingóságok ezen árve-
résen az 1881. évi LX. t-c. 107. §-a
értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron
alul is eladatni fognak.

Kelt Törökbecsén, 1907. évi március hó
15. napján.

Rankovits István,
kir. bír. végrehajtó.

51. sz. 1907.

292-3.3

Árlejtési hirdetmény.

Csene község előjárósága ezen-
hírrre teszi, hogy a község egy

ártézi kutat

szándékozik furatni. Felhivatnak mindazok,
kik ezen munkát elvállalni óhajtják,
hogy írásbeli ajánlataikat alulírott községi
előjárósághoz 1907. évi március hó 27-ig
nyujsák be.

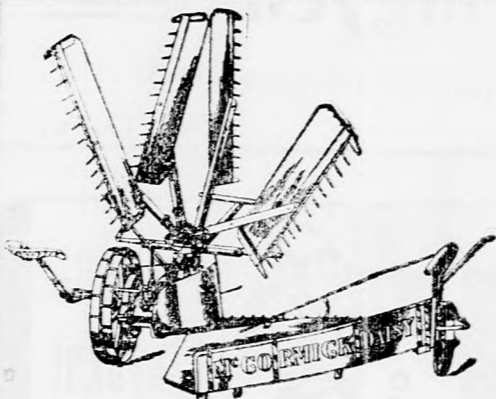
Csene, 1907. évi március hó 12-én.
Tyirin Oresztia, Kelemen Márton,
bíró. jegyző.

Egy egész . . . 12 korona
Egy fél . . . 6 „
Egy negyed . . . 3 „
Egy nyolcad . . . 1 K. 50 f.

Lederer József

bank- és bizományi üzlet,
Nagybecskerek.

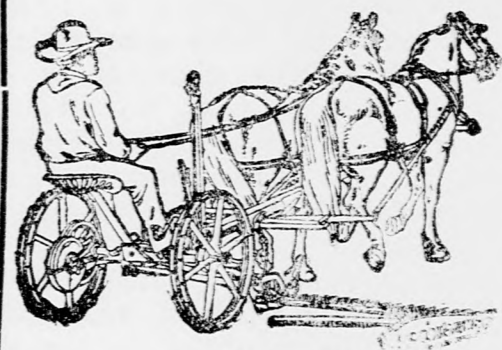
T/2-x.3

Marokrakó aratógép.

Aratógépek

Minden hangzatos öndicsérő hirdetés-
sel szemben beszélnek a tények.

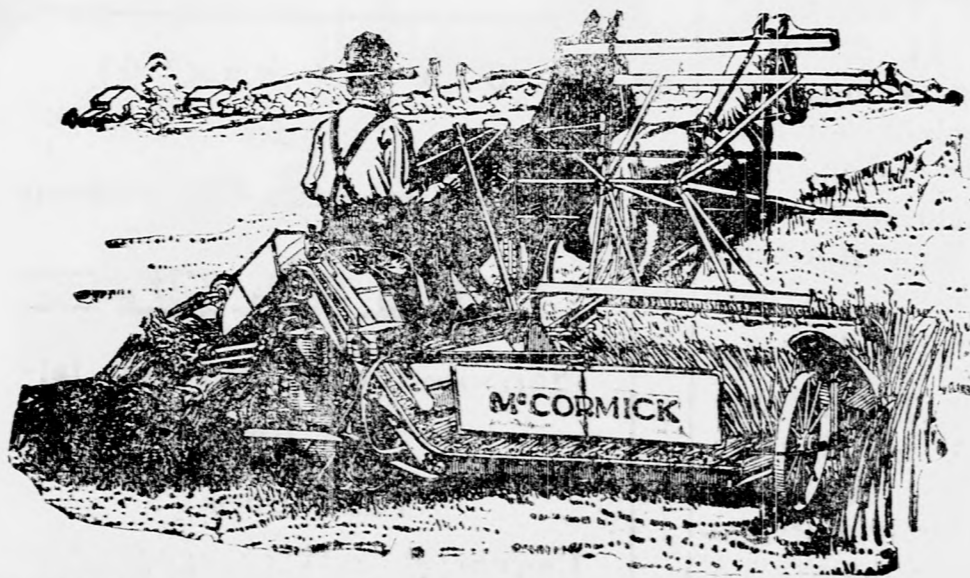
Fűkaszó.

Az 1906. évi aratás kimutatta, mely aratógépek felelnek meg
s így minden gazda közvetlenül gazdatársánál szerezzék be információit.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

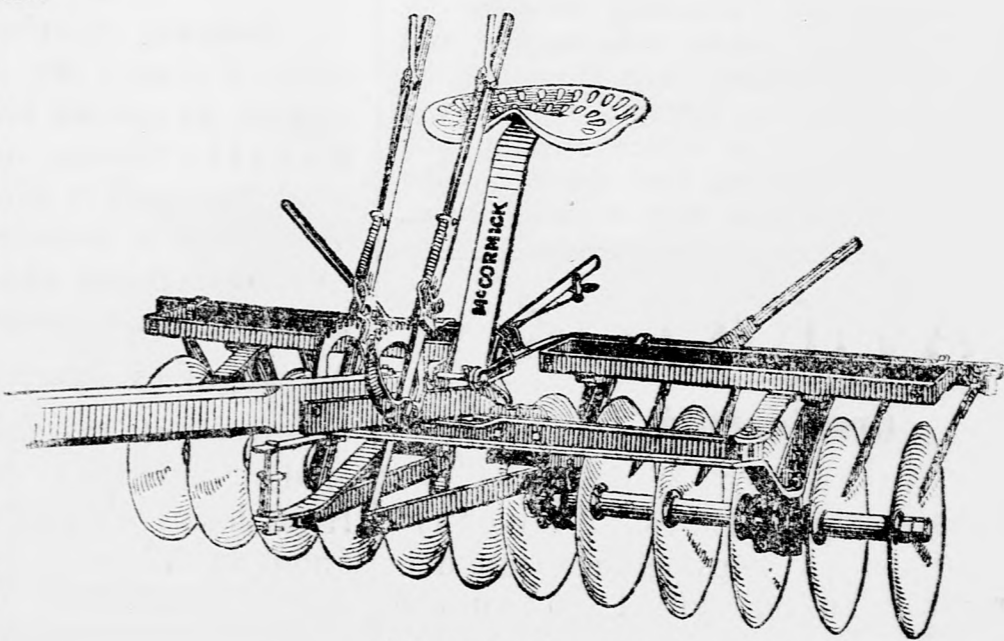
VEZÉRKÉPVISELŐI:

Nagybecskereki gépgyár vas- és fémöntő Braun és Prandell.

92-12.9

Kéveköti aratógép.

Tárcsás borona.